

Byabladet

Nr 4 2022 • Årgång 23

**MER
LOKALT
BLIR DET
INTE**

Kamp, sport och gemenskap

Sidorna 15-16

MARTIN, 93 – ett helt liv som vattenrallare

Sidorna 4-8

Manuslämning för vårnumret senast 19 mars

Ansvarig utgivare:

Birgit Lidström
birgit.lidstrom@yahoo.se
0727 22 11 20

Prenumerationer:

Annelie Olsson
hrtannelie@gmail.com
070-235 20 54

Redigering, Layout, annonser:

Birgit Lidström
birgit.lidstrom@yahoo.se
0727 22 11 20

Omslagsbild:

Capoeiraträning i Vattenfallshuset.
Sidan 16.

Foto: Sara Eriksson.

Utgivning Byabladet 2023				
Nummer	Vår	Sommar	Höst	Vinter
Manusstopp	19 mars	4 juni	10 sept	19 nov
Utgivn. dag	30 mars	15 juni	21 sept	30 nov

Övriga medarbetare i detta nummer:

Torsten Blomquist, Sara Eriksson, Gunilla Fluor, Åsa Hedman, Elisabet Humlesjö, Jan Bertil Johansson, Björn Lundkvist, Annelie Olsson, JP Olsson och Maria Wiberg.

Illustration: Martta Wendelin.

Innehåll:

Martin, 93 – Sveriges meste vattenrallare?	4
Välbesökt boksläpp	9
Paul Lundin 100 år	10
Ny lekplats	11
Råsmon – en söndag i oktober	12
Toner i adventstid	13
Ny bilverkstad i Näsåker	14
Miljötänk i fokus på Emmas salong	16
Historiska kampsporter möts i Näsåker	16
PRO-aktiviteter	18
Stort tack till alla	19
Info från Räddningstjänsten	20
Härliga ljusa Näsåker	20
Orrvägen 4 kan få nya hyresgäster	22
I år lottas Lions lucia fram	22
Fritidsgården i Näsåker	23
Säsongen är över	24
Tankar kring miljön	24
Brandmannas Brandskola	26
JPs Krubb & Tugg	28
Byakrysset	30
Lösning Byakrysset 2	31

Hösten är här med allt vad det innebär

Alla naturens fantastiska höstfärger visas och till och med den första snön har kommit, dock kortvarig.

Måste passa på att tacka den person som vid flera tillfällen de senaste åren, likväl som i år, donerat större summor med pengar till

Byalagets olika verksamheter. Hen vill vara anonym, vilket vi naturligtvis respekterar. Förmänt gjort.

Byalagets styrelse beslutade efter sommaren att bjuda alla aktiva medarbetare på grillat i Imnäs. Det löpte av stapeln den 27 september. Drygt 20 vuxna och några barn hade möjlighet att komma och tillställningen var uppskattad av de närvarande med god mat och samvaro.

Byalaget har varit samrådspart i samband med att EON planerar att bygga en ny kV kraftledning mellan Näsåker och Edsele. EONs förslag var fyra övergångar över älven och genom vårt arbete och svar till EON har vi fått igenom att det inte blir någon älvövergång vid Bastuvallen utan de har för avsikt att dra ledningen vid reningsverket söder om Bastuvallen.

Våra kära kvigor har gjort sitt värdefulla arbete i niporna för i år och vi tror oss förstå att koägaren är nöjd med vår skötsel och har för avsikt att låta oss låna en uppsättning kvigor även nästa år.

Projektet Näsåker samskapar och Samhällsrummet i Näsåker, ett projekt i kommunens och regionens regi med uppgift att utforma ett nytt och enklare sätt att få kontakt med vården i Västra pågår. Läs om projektet i årets Byabladd nummer tre.

Västanbäcksmön och delar av Råsmon är i ett tätortsnära område som ger kunskaper för våra skolbarn som besöker skogen och rekreation för en stor del av byns innevånare. Det finns planer på att slutavverka skogen av ägaren Svenska kyrkans egendomsnämnd.

Flera har varit i kontakt med ägaren och bitt om samråd innan avverkning sätts igång. Bybon Daniel Rutschman kallade till träff på Råsmon den 16 oktober och vi var ca 35 personer inklusive barn som träffades för samtal och vandring i skogen. Det bildades en arbetsgrupp av Daniel Rutschman, Barbro Lidström och Annelie Björklund vars uppgift blir att samla argument och förbereda samrådet med Svenska kyrkans egendomsnämnd.

Byalagets styrelse tillsammans med PRO:s styrelse har ställt sig bakom en skrivelse från deltagare i Samhällsrum Näsåker, som föreslår Sollefteå kommun att börja utreda om möjlighet finns att ordna ett plusboende på Vattenfallshuset med tanke på den åldrande befolkningen i byn samt att det skulle frigöra bostäder för intresserade inflyttande familjer och unga.

Som ni ser händer det saker på olika områden även under hösten.

Niparbetet fortsätter i lite lugnare takt nu under hösten och för närvarande koncentrerar vi oss på att elda upp rishögarna. Väl mött!

Anders Hallin
Ordförande Byalaget Näsåkers Samverkan

Nipröjarna eldar ris i Hotellfällan.

Byalaget

Byalaget Näsåkers Samverkan, Lissvägen 1, 881 98 Näsåker, BG 5015-6207

Ordförande:

Anders Hallin, 076 271 78 21
andershallin@hotmail.com

Övriga ledamöter:

Lars-Olov Eriksson, 070 209 07 45
loen.eriksson@gmail.com

Elisabet Humlesjö, 070 399 61 85
elisabet.humlesjo@gmail.com

Otto Höglund, 072 041 12 23
ottohoglund@protonmail.com

Elsa Berglund, 073 806 24 03
elsa.berglund@gmail.com

Joel Karlberg, 070 690 91 26
joel@atdt.nu

Arvid Berglund, 070 679 52 56
arvid.berglund@gmail.com

Ylva Varik, 070 683 71 95
ylva.varik@gmail.com

Ann-Sofi Känngård, 073 805 08 00
annsofikanngard@gmail.com

Martin Edberg var med och byggde Nämforsens kraftverk. Han var 14 år när han fick sitt första jobb i vattenrallarsvängen. Han rensade virke i brädgården.

Vid invigningen 1947 hade stationen två Kaplanturbiner med en sammanlagd effekt av 46M. I början på 1970-talet sprängdes en ny vattenväg ut och maskinstationen förlängdes för att ge plats åt ytterligare ett aggregat. Den totala effekten höjdes till 112 MW. Foto: Torsten Blomquist

Martin, 93, från Näsåker Sveriges meste vattenrallare?

– Det var tider, det!
Martin Edberg, 93, blickar ut över Nämforsens kraftverk och minns tillbaka.

Han var fjorton år då han började jobba här. Lönen då för att rensa och sortera bräder: 47 öre i timmen. Sen dess har Martin under mer än femtio år arbetat i olika befattningar på 25 olika kraftverk i Sverige och utomlands.

Sveriges meste vattenrallare?
Efter sex år i folkskolan började Martin sin arbetskarriär som dräng hos morfar i Helgum. Och därefter som lagerbiträde på Lundbergs affär i Näsåker, som tillhandahöll järn och diverse. Planerna på att bygga ett kraftverk

i Nämforsen växte fram i början av 1940-talet då Vattenfall förberedde utbyggnaden av Ångermanälven. Bygget föregicks av en hetsig ”kulturdebatt”, som handlade om att bevara de 2500 hållristningarna med bilder på älgar, laxar, fåglar, hundar, människor, skepp, solhjul, fotsulor och skålgropar från att förvandlas till makadam eller hamna under vatten.

På den tiden var inte natur- och kulturvärden högst på prioriteringslistan. Ett förslag var att spränga ut ett antal stenskivor med målningarna/ristningarna ur berget och spara dem som tavlor, uppställda längs landsvägen.

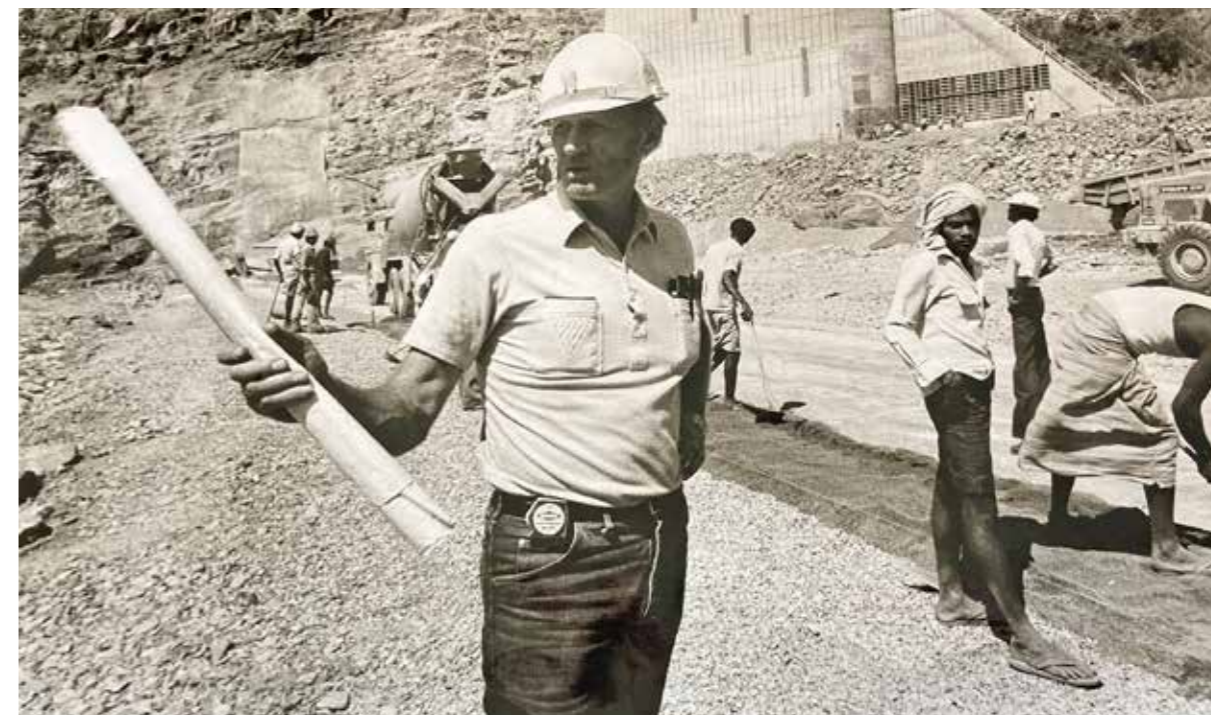
Positionerna var låsta fram till i oktober 1943 då riksantikvarie

Sigurd Curman engagerade sig i frågan. På hans initiativ flyttades kraftverket 150 meter uppströms. Den nya placeringen krävde mer omfattande bergarbeten vilket ökade anläggningskostnaden med flera miljoner kronor.

– I mars 1944 hade man till slut kommit överens och de första vattenrallarna intog Näsåker. Under byggtiden växte arbetsstyrkan till 550 personer, berättar Martin.

Rensade virke
Unge Martin, 14 år, började sitt jobb i brädgården med att sortera och rensa virke. Ett 20-tal hästar med kuskar och vagnar skötte transporterna ut och in från anläggningen.

Det gick åt mycket trä och i ”våldsamma” dimensioner, till gjut-

Vid Kotmale kraftverk i Sri Lanka basade Martin Edberg över en stor arbetsstyrka. Foto: Privat.

formar, fångdammar, förstärkningar och för att hålla flottningsrännan i trä som löpte längs den södra älvstranden vid sidan om i skick.

Flottningen på Ångermanälven upphörde 1982.

Prinsessan Sibylla invigde

– Vi jobbade 48 timmar i veckan, åtta timmar om dagen plus fem och en halv timme på lördagarna. Det fanns ett kafé vid broändan men jag hade alltid matpaketet med mig hemifrån, berättar Martin Edberg.

Kraftverket togs i drift 1946 men invigdes officiellt 17 september 1947 av prinsessan Sibylla i närvaro av 250 inbjudna gäster, inklusive Martin Edberg.

Prinsessans Sibylla, nuvarande kungens mamma, hade anlänt med tåg till Ådalsslidens station, bara några fotsteg från kraftverket.

– Det var massor med människor som hälsade henne välkommen. På kvällen fest var det stor fest...

Nybyggarsamhälle som försvann

Efter Nämforsen fick Martin fortsatt jobb i Kilforsen, nu på det bli-

vande kraftverkets såganläggning, som producerade plank och bräder till bygget.

– Vi åkte buss till jobbet i Kilforsen som under utbyggnadstiden förvandlades till en riktig tätort full av liv. Där bodde nog bortåt 1500 personer, fler än i Näsåker i dag. Tjänstemän bodde för sig, arbetarna för sig. Där fanns villor, affär, bibliotek, post och sjukstuga.

– Mathaken hade rätt trista namn som möjligen anspelade på matens kvalitet: ”Blodiga Yxan”, ”Gula Kliniken”, ”Grini” (efter kvinnofängelset utanför Oslo som blev ett ökänt nazistiskt interneringsläger)

Men i dag finns inget av detta kvar. Nybyggarsamhället försvann. Nästan alla bostadshusen har rivits eller flyttats och det är svårt att se spåren av tiden när kraftverksbygget var i gång, säger Martin Edberg.

Martins vattenrallande fortsatte i takt med kraftverksutbyggnaden av Ångermanälven och näraliggande vatten: Lasele, Långbjörn, Moforsen, Stalon men också på en lång rad andra platser i Sverige: Norrköping,

Härjedalen, Örnsköldsvik. Du kan se listan på sidan 8.

Körde fyllning till riks-90

Lumpen vid I 21 i Sollefteå blev ett tillfälligt avbrott i vattenrallar-karriären.

Det var meningen att jag ”skulle bli nåt stort” men jag fick gulsot och den hindrade en fortsatt militär karriär. I stället blev jag mc-ordonnans och det var inget trist alternativ.

Martin hann också gå en byggmästarskola i Härnösand och skaffa sig körerfarenhet från ett jobb vid Lastbilscentralen i Sollefteå. Timmertransporter på skogsbilvägar och entreprenadjobb på bygget av riks-90 gav värdefulla erfarenheter för de fortsatta omväxlande uppgifterna inom vattenrallandet.

Under sina femtio år som vattenrallare har Martin jobbat med ”allt”: han har varit brädgårdsarbetare, chaufför, sprängare, betongare, schaktare.

Utlandsuppdrag

Martin avancerade snabbt i graderna. *Fortsätt. på sid 6.*

Första salvan i det stora Panamaprojektet i Stjärnornas dal hamnade givetvis i tidningen. Landets starke man, general Omar Torrijos Herrera, tryckte på utlösningknappen under överseende av platschefen Martin Edberg, till vänster.

1978 var Martin Edberg platschef vid kraftverkbygget i Finnforsen i Västerbotten. Foto: Privat.

1988 är Martin Edberg med (platschef) och bygger Holmens kraftverk i Norrköping.

Bästa kompisar: Martin och cockerspanieln Nicke. Foto: Torsten Blomquist

Från mitten av 1950-talet hade han oftast ansvar som skift- eller dagverkmästare, (VM), från 1980-talet var han som regel platschef (PC) på de aktuella arbetsplatserna, nybyggen eller utbyggnader.

Och arbetsuppgifterna har hela tiden skiftat: älvrensning, jordschaktning, bergssprängning, över och under vatten, muddring, förstärkningsjobb, virkesmätning. Under en period jobbade han även på Skanskas huvudkontor i Stockholm och räknade på kommande uppdrag, mestadels projekt utomlands.

– Jag har varit med om att schakta och flytta hundratusentals kubikmeter jord och sten för att få fram strömmen, säger Martin.

– Ofta säkerhetsmässigt allvarliga jobb. Lyckligtvis har jag bara varit med om en enda dödsolycka, en traktor som välte.

Viktigt med matematiken

Jobbet har inte bara varit fysiskt krävande.

– Matematiken var viktig. Rätt antal

människor och maskiner på rätt plats och tid, rätt riktning på tunnlar och vattenfåror, rätt omfång, rätt material osv.

– För att bara ha gått sex år i folkskola växte jag en del, ler Martin.

Jobbet och resorna har inneburit många möten med spännande och intressanta människor, allt från general Omar Torrijos Herrera, som var nästintill president i Panama, till de märkliga människooöden på hemmaplan som förgyllde livet under 1900-taltes tidigaste kraftverksbyggen, många originella kufar.

Martin minns och berättar om Karamell-Pelle, som kokade och sålde godis, Pillertrillaren, som kokade och sålde medicin, Stockholms-Janne, en kyrksam betongare, ”Mors mors”, en grovis med glatt humör, Käpp-Lasse, som hade hand om hästar, Plant-Olle, som skötte om baracker och planteringar.

Heliga trädet höggs ner

Med ett par undantag har Martin Edberg bara haft två arbetsgivare: Vattenfall och Skanska.

Med Skanska fick han möjlighet att

arbeta och bygga kraftverk utomlands på spännande, exotiska platser, bland annat i Panama (ett år), i Zambia (ett år) och Sri Lanka (nära 1,5 år i två omgångar).

I Zambia jobbade han bland annat med att bulta i berget i förberedande förstärkningsarbeten med avloppstunnlar nära Victoriafallen. Tolv timmars arbetsdagar, sex dagar i veckan, Många klättringar upp och ner varje dag, höjdskillnaden var 110 meter. Stationeringen gav möjlighet att besöka de näraliggande grannländerna Zimbabwe (dåvarande Rhodesia) och Sydafrika.

– Det var många gånger utmanande att verka i dessa miljöer. Det var inte bara ”vanliga” byggtekniska problem med schaktningar och sprängningar som skulle hanteras utan det hände också att man fick pröva på lite ovanlig förhandlings-teknik för att komma vidare.

– Jag minns ett tillfälle i Sri Lanka när ett ”heligt träd” på toppen av en bergknalle hindrade bygget. Jag hade långa samtal med den lokala översteprästen innan vi var överens om att de onda andarna inte skulle

stoppa det fortsatta bygget och trädet kunde kapas, berättar Martin Edberg för Byabladet.

– Det är klart att det stundtals var jobbigt med långa dagar och krävande förhållanden. Mycket att hålla reda på för att hålla cheferna nöjda med hur projekten fortlöpte...

– Men det fanns också utrymme för att berika tiden med roliga fritidsaktiviteter: vi vaskade guld, fiskade blåmusslor och jagade puma, skrattar Martin.

Lät bygga ett eget hus

1954 köpte han sin första bil, en ny röd Volvo, 44 hk. Pris: 9785 kr.

Och 1956, bara 27 år gammal, fick han möjlighet att låta bygga ett eget hem, en gul tegelvilla på Trastvägen, där han fortfarande bor, sju rum och kök.

– Ibland lite ensamt om det inte vore för Nicke, dottern Evas tioåriga cockerspaniel, som han är dagmorfar till.

– Ja, jag kallar mig morfar även för honom. Han är allt. Min allra bästa kompis. Vi promenerar tillsammans.

Han kommer med tofflorna, fast det kostar en liten belönande godis.

I de dagliga rutinerna ingår också att göra en stadig frukost: kaffe, gröt, russin, ägg, smörgås. Huvudmålet får han från Lissgården, alldeles intill.

Hustrun Kajsa gick bort för knappt ett år sen.

– En mycket stor sorg. Jag gråter varje dag...

Tillsammans fick de tre barn, två utflyttade pojkar och Eva (hunden Nickes matte) som är lärare i Näsåker.

De fick chansen att gå i skolan mer än jag och det är jag glad för, konstaterar Martin.

Många exotiska resor

Vid sidan om de jobbrelaterade stationeringarna i Panama, Zambia och Sri Lanka gjorde han och Kajsa många minnesrika semesterresor till olika platser runt om på jorden: Australien, Sydamerika (Brasilien, Chile, Argentina, Uruguay), Barbados och Thailand.

Fortsätt. på sid 8.

Martin på ridtur i Panama. Foto: Privat.

Dramatiskt fiskafänge i Panama. Martin har fått en mycket stor fisk på kroken och precis ska halas in över båtens kant när plötsligt en haj hugger den i två bitar.

– Jag har nog varit i mer än femtio länder. Fantastiska upplevelser, minns Martin.

Vattenrallandet innebar hundratals nätter borta från Näsåker. Men Martin hann även med att göra insatser på hemmaplan.

– Under en tid var jag sekreterare och kassör i Hembygdsföreningen.

Jag minns att när Hep Stars, Sveriges populäraste popband under 1960-talet, kom till Näsåker en midsommar var entréavgiften sju kronor och vi fick tusentals enkronor att handräkna.

– Jag arbetade också en del inom ÅSK med skidspårning. På den tiden var jag spänstig, nu har jag lite svårare att gå och synen har också blivit sämre. Men de många minnena har jag kvar, säger Martin Edberg.

Text: Torsten Blomquist

Fakta Nämforsen

Nämforsens kraftverk i Näsåker ligger i Ångermanälven, ungefär fem kilometer nedströms från den plats där Ångermanälven flyter samman med Fjällsjöälven. Kraftverket byggdes 1944–47 och var Vattenfalls första vattenkraftverk i Ångermanälven. När kraftverket ritades och byggdes togs stor hänsyn till miljöskyddsintressen och arkeologernas åsikter. En stor stenrelief finns i maskinhallen som beskriver livet vid Nämforsens fall från tidig förhistorisk tid till i dag. Under sommarmånaderna låter kraftverket 125 m³ vatten per sekund passera genom utskoven, vilket skapar en unik atmosfär i området. Kraftverket har en fallhöjd på 22 meter. Kraftverket togs i drift 1946.

Källa: Vattenfall

Martin Edberg, år för år
VM = verkmästare PC = platschef

1943	Lundbergs affär i Näsåker, lagerbiträde
1944–1961	Vattenfall
1944	Nämforsens kraftverk
1947	Kilforsens kraftverk
1951	I 21 i Sollefteå, militärtjänst
1952	Kilforsen
1953	Lasele kraftverk, (VM)
1955–1956	Långbjörns kraftverk (VM)
1959	Stalons kraftverk (VM)
1960	Långbjörnsforsen (VM)
1962	Hämösand: Norrlands byggmästareskola
1963	Sollefteå Lastbilscentral, vägbyggen mm
1964–1995	Skanska
1964	Moforsens kraftverk (VM)
1967	Hällby kraftverk, (VM)
1968	Kafue Geoge, Zambia (VM)
1969	Victoriafallen, Zambia (VM)
1969	Åsens kraftstation, Älvdalen, (VM)
1970	Långå kraftverk, Härjedalen (VM)
1973	Järnvägsforsens kraftverk, Ånge (VM)
1976	La Estrella Los Valles, (Stjärmdalen) i Panama, (PC)
1976	Hednäs kraftverk, Åbyälven i Norrbotten, (PC)
1978	Finnfors kraftverk i Västerbotten, (PC)
1979	Kotmale kraftverk, Sri Lanka, avd chef
1981	Lenninge kraftverk, Bollnäs, (PC)
1982	Kotmale kraftverk, Sri Lanka, 4 månader
1983	HK Stockholm, utlandsavdelningen: Räkande på presumtiva jobb i Java, Botswana, Kenya
1983	Gideå kraftverk, Husum (PC)
1986	HK Stockholm, projektkalkylering
1987	Storsjötunneln, Krokoms, (PC)
1988	Holmens kraftverk, Norrköping, (PC)
1991	Husbygge Bromma
1991	Motala Ström, Norrköping, (PC)
1992	Fors kraftverk, Bjästa, (PC)
1992	Gammelby pumpkraftverk, Örnsköldsvik, (PC)
1993	Brunge kraftverk, Örnsköldsvik, (PC)
1994	Gideåbacka kraftverk, Husum, (PC)

Fakta Kilforsen

Kilforsens kraftverk byggdes mellan Ångermanälven och Fjällsjöälven. Genom att placera kraftverket mellan de båda älvarna kunde det byggas på torra land, samtidigt som en del av Fjällsjöälvens skönhet kunde bevaras. En kilometerlång kanal byggdes och en tunnel på 1,7 kilometer sprängdes ut ur berget. En liten konstgjord sjö fungerar som utjämningsmagasin, och ger samtidigt liv åt den annars ganska ödsliga trakten. När vattnet når Kilforsens kraftverk störtar det nerför hela fallhöjden på 99 meter och fortsätter sedan genom en 2,7 kilometer lång tunnel innan det når Ångermanälven.

Kraftverket togs i drift 1953.

Källa: Vattenfall

Johanna Wistrand avslöjade för Sune Persson att hon redan är på gång med en uppföljare.

Jag som inte kan skryta med att vara någon bokslukare läste ut "Hitta Linnéa" på två dagar, berättar Pekka Frisk.

Viktoria Törnstan och Gunnel Henriksson från Sörmofo hade lyckats få tag på var sin bok.

Välbesökt boksläpp

Det var trångt, varmt och festligt på Näsåkers lilla bibliotek den 25 oktober då Johanna Wistrand presenterade sin debutroman "Hitta Linnéa".

Boksläppet var Näsåkers bidrag till den nyetablerade Mittlitt-festivalen som i år hade temat inland och innebar två veckor fyllda av olika aktiviteter och program kring läsande, skrivande och berättande på orter runt om i Sollefteå kommun.

Näsåker inspirerar

Johanna Wistrand hade med sig 20 exemplar av boken till kvällen, men hade behövt dubbelt så många. Vänner, bekanta och obekanta fylkades kring henne och bordet med böcker och tilltugg i form av skumtomtar, banankaka och sangria.

Alla ville få sina böcker signerade. Eller bara höra Wistrand berätta om tillkomsten av boken som värktes fram under pandemin då hon bodde i Näsåker.

– Mina år här, har varit en outsinlig källa till inspiration, här finns en speciell energi som smittar av sig.

Hon berättade att boken utspelar sig i och kring det fiktiva samhället Älvåker som i hög grad påminner om Näsåker med omnejd.

– Ja, o ja, miljöerna i boken kommer ju härifrån, säger Johanna som numera har flyttat tillbaka till Göteborg.

Just igenkänningsfaktorn har bidragit till att det har funnits ett stort sug efter boken hos många ortsbor. Redan innan boksläppet på bibblan var det många som hunnit läsa eller ladda ner den som ljudbok.

– Jag har inte läst särskilt många böcker i mitt liv, men den här var jag ju tvungen att läsa, berättar Pekka Frisk som jobbar på Näsåkers medborgarkontor och var den som såg till att boksläppet kom med på Mittlitt-festivalen.

Mer om "Hitta Linnéa" och Johanna Wistrand finns att läsa i Byabladet nummer nr 3/2022.

Text & foto: Åsa Hedman

Anita Berglund med stipendiediplot och blommor.

Arvid Nehlin vid pianot.

Paul Lundin 100 år

Lördagen den 8 oktober firades 100-årsminnet av hembygds- och släktforskaren Paul Lundin (1922-2003). Ett 30-tal personer hade samlats på Markusgården.

Paul Lundins Minnesfond stod för programmet och det inleddes med att ordförande Elisabet Humlesjö presenterade fonden, som bildades 2003, strax efter Pauls bortgång. Stipendier har delats ut nästan varje år sedan dess och Elisabet presenterade några av dem.

Sagornas Ådal

Eftermiddagen inleddes med filmklipp. Vi fick se och höra Paul Lundin när han berättade om Pelle Molins liv. Det skedde i inledningen till en film om "Sagornas Ådal". Det var ett krönikespel som

uppfördes utomhus varje midsommar i närheten av Pelle Molins stuga, först på 1950-talet och sedan mellan åren 1970-1990. Många av de närvarande hade sett föreställningen eller själva deltagit i den som troll eller älvor eller bondfolk.

Inspelade intervjuer

Vi fick också se filmklipp från inspelade intervjuer med Paul. Nils-Erik Humlesjö intervjuade Paul om hans liv och minnen någon månad före Pauls död. Detta filmades av Börje Fredriksson. Det finns nu fyra timmars intervju inspelad. Där berättar Paul om hur hans intresse för hembygd, människor och skrönor vaknade. Bland annat fick han höra mycket när han satt i föräldrarnas affär på Storgatan.

Han började cykla ut till byarna, hälsade på gamla människor och bad dem berätta. Ett filmklipp visade också Paul som humoristisk berättare. Historien handlade om skogsfolk som kom till byn för att köpa vadmalsbyxor.

Stipendieutdelning

Därefter var det dags för stipendieutdelning. Årets stipendium på 5000 kronor tilldelades Anita Berglund. Motiveringen lød:

"För att Anita Berglund i Paul Lundins anda, och med hjälp av nutida media, sprider viktig kunskap till nya generationer om vår bygd och människorna som levat här."

Anita är för många känd för sin "Smulans Blogg". Dagens nätupp-

koppling ger ju enastående möjligheter till källforskning. När Paul började ägnade han ofta sina semestrar år resor genom landet för studier av kyrkböcker.

Musikunderhållning

Efter stipendieutdelningen blev det kaffe, kakor och Pinochiotårta från Ingelas Café, prydd med sommarens hallon. Pianisten Arvid Nehlin stod för dagens musikunderhållning. Han hade valt ut låtar från 40-60 tal, som han själv brukade lyssna på med sin snart 100-åriga morfar i Uppsala. Arvids medverkan var mycket uppskattad! Agnes Bodén hade gjort fantastiska, färgsprakande höstbuketter!

Minnen av Paul

Göran Stenmark övertog nästa programpunkt där han berättade om sin vänskap med Paul och hur han, redan som ung, inspirerats av Pauls intresse att intervjua äldre människor. Även dagens stipendiat Anita Berglund hade som ung blivit inspirerad av Paul och fått vägledning i sin hembygdsforskning. Göran gav ordet fritt och många berättade om sin kontakt med Paul. Bland dem Peter Nilsson, som när han gick i 6:an skulle intervjua en äldre person. Han frågade om han fick intervjua Paul. Han hade med sig några frågor. Det blev inspelat band på tre timmar. Paul ville aldrig sluta berätta.

”Ska de vara nåt i brunt?”

Ett roligt inslag stod Nina Pudja för när hon, dagen till ära, visade upp sig i skor (bruna!), som hon inhandlat i Lundins affär på 70-talet. Publiken skrattade gott, eftersom även det illustrerade Pauls klassiska fråga i affären "Ska de vara nåt i brunt?"!

Elisabet Humlesjö, Ulla Lundin och Mari Ryberg
Paul Lundins Minnesfond
Foto: Nils-Erik Humlesjö

Ny lekplats

Styrelseledamoten Elsa Berglund har som tidigare nämnts haft kontakt med Sollefteå kommun angående en ny lekplats i Näsåker och senaste informationen är att en lekplats kommer att anläggas på Markusgårdens gräsmatta, mellan dess parkering och Multisportarenan.

Kommunens planering är att få arbetet gjort i höst. Inköpta lekanordningar kan ses här nedan.

Anders Hallin

Unga som gamla bybor slöt upp inför genomgången i vår skog. Alltid kan man lära sig något nytt om naturen eller historien från förr. Foto: Åsa Hedman.

Den sällsynta arten Blackticka. Foto: Saga Hansson.

Skinnsvampen Rynkskinn. Foto: Saga Hansson.

Råsmon

– en söndag i oktober

”Vi hade i alla fall tur med vädret”, så kunde man säga, efter att morgonens störtkurar upphört.

En stor skara bybor med lite tillresta vänner, vi var drygt ett 30 tal vuxna och barn, samlades en eftermiddag ute på Västanbäcksmon för att få ta del av historier och upptäckter, bland sandmotallarna. Bara ordet sandmo, indikerar på ett ovanligt tallbestånd. I samband med den upplysningen kunde Urban Sjödén berätta att långt tillbaka i tiden, när ett stort antal beväringar fanns utposterade i tält på området, så spändes dessa tält upp med rep som fästes med hjälp av spik. Antalet militärer uppskattades till ca 400, så vi kan förutsätta att tallstammarna är fulla av spik.

Nå, vad är det då som är så unikt med vår tätortsnära skog, skolskogen, mon, som vi alla har en relation till? Förutom att vara tävlingsdeltagare, motionärer, ryttare och hundägare finns här rödlistade fågelarter som; tre-tåig hackspett och den sällan sedda talltitan.

Efter att ha gjort upp eld och satt på kaffevatten drog gänget iväg till ett blandskogsområde med liggande

gamla granar för att söka rätt på unika svampar och tickor som växer just på multnande granar. Gruppen skingrades bland träden i sitt sökande efter ”blackticka” som för övrigt ser ut som ett målat rosa sträck längs trädstammen och en annan utrotad ticka, det så kallade ”rynkskinnet” som heter som det ser ut. Vi fick höra att nio av tio utrotningshotade arter har påträffas här på mon. Saga Hansson sken som en sol efter att ha hittat ”blackticken” och kunde visa foto för oss andra som dragit oss tillbaka till eldstaden bland de snart 200 åriga tallarna. Ja, nu är det inte bara tallarna som är gamla utan även enstaka granar närmar sig tallarna i ålder. De infödda byborna kunde berätta att ända sedan de varit små, har skogen alltid funnits där. Detta syns tydligt på de väl upptrampade och breda stigarna som genomkorsar skogen. Stigar som är fullt ut lämpliga att framföra rullstolar och barnvagnar på.

Vilken fantastiskt skog vi har inpå knuten här i byn!

Gunilla Fluor

Toner i adventstid

Kolonien

Kolonien har varit en del av den svenska folkmusikscenen i över ett decennium.

Det finns många olika influenser och inspirationer i Koloniens musik, bland annat från traditioner i Västafrika och i den nordiska folkmusiken. Visor, folk och world, det är en mångfald av genrer som i en utsökt musikalsik väv blir till Koloniens helt egna sound med stämsång och dansanta melodier.

De har turnerat i en mängd olika länder, bland annat flera gånger i Nordamerika. I somras spelade de bland annat på Urkult!

Kolonien:

Erik Rask: gitarr, Arvid Rask: gitarr, Anna Möller: fiol, Micha Grind: slagverk.	
Tid	Lördag 3 december, Markusgården
Entré	100 kr
Arr	Urkult Kulturflöde

Folksånger i juletid

Duo Bodén och Ek bjuder på en konsert med julklång.

Det blir Nicke Sjödins fina jul- och adventspalmer på mål och folkliga julsånger, både finstämda och fartfyllda. På några sånger medverkar också kören Crescendo.

Med rötterna i Helgum har Ulrika Bodén de ångermanländska visorna nära hjärtat och en särskild kärlek till fäbodarnas musik. Genom sitt uttrycksfulla sångsätt räknas Ulrika som en av landets främsta folksångerskor och sjunger gärna och ofta tillsammans med Daniel Ek. Ursprungligen från Vuollerim, är Daniel en mästertlig folkmusikgitarrist som med driv, klång och känsla skapat en egen spelstil på sitt unika instrument – harpgitarren.

Duo Bodén & Ek:

Ulrika Bodén sång, dulcimer, autoharp, härjedalspipa, Daniel Ek harpgitarr, tenorgitarr.	
Tid	Lördag 17 december, kl 19:00, Ådals-Lidens kyrka
Entré	100 kr
Arr	Urkult Kulturflöde och Svenska kyrkan

– Jag gillar att skruva och problemlösa säger Charles Klaesson.

Ny bilverkstad i Näsåker

I juni öppnades CK Mek och Svets i industriområdet. Ett mångårigt bilintresse och önskan att starta eget fick Charles att ta steget.

Flyttlasset gick från Ödeshög i Östergötland 2015 för Charles Klaesson och hans sambo med tre barn.

– Min polares farsa hade flyttat hit och vi åkte och hälsade på några gånger.

De gillade naturen och fisket och den trivsamma stämningen i byn.

– Det var enkelt att komma in i byn, säger Charles. Genom jobbet på Själänders var det lätt att lära känna människor.

Efter att ha jobbat som lastbilmekaniker i sex år blev han sugen på att bli egen.

– Jag längtade efter att kunna styra över min egen tid.

Han fick nys om en lokal i industriområdet. Upprustningen av det som från början var ett skjul tog ett år och i juni 2022 kunde han starta upp sin verksamhet. Han tar sig an det mesta när det gäller personbilar och lastbilar och olika typer av svetsjobb.

Bilintresset har Charles haft sen barnsben. Han har växt upp i en bilfamilj med amerikanare.

– Jag har skruvat hela livet, berättar Charles. Genom olika lärlingsjobb har han byggt på sina kunskaper båda vad gäller personbilar och tunga fordon. Sen starten i juni har han alltid haft jobb på verkstan. Han ser hoppfullt på möjligheten att utveckla företaget i framtiden.

– Skriv att vi är otroligt glada att ha en bilmekaniker i byn, flikar en kund in medans intervjun pågår.

Text och foto: Maria Wiberg

– Allt här inne är återbruk, förutom några små detaljer som är nya berättar Emma Fryksten Tianen.

Miljötänk i fokus på Emmas salong

Drömgården drog henne till byn. Nu driver Emma en ny frisersalong med en tydlig vision för sin verksamhet.

– Färg och form och skapande är min grej, och att få göra något fint för den människa jag möter säger Emma Fryksten Tianen.

Det går inte att ta miste på där jag sitter i den varmt skogsgröna salongen med detaljer av brons, guld och trä. Emma driver Salongen Natur-ligtvis sedan november 2021.

– Att skapa av det lilla och se användningen av det man redan har är Emmas drivkraft.

Emma är uppvuxen i Kramfors och flyttade till Näsåker för drygt två år sedan. När drömgården var till salu flyttade hon hit med sin familj. Innan dess hade hon bott och jobbat i Jämtland ett antal år.

– Näsåker är Näsåker. Det är en speciell energi här, med öppna människor och en välkomnande atmosfär. Här känner jag och min familj oss hemma, säger Emma.

Emma har jobbat som frisör i drygt 20 år. Redan som liten flicka var hon fascinerad av hår. Frisörsjobbet engagerar henne fortfarande mycket. Hon får utlopp för sin kreativitet och utmanas av att möta personen hon har framför sig och bidra till att ge hen en stunds välmående.

– Som frisör är en också lite av en hobbyterapeut säger Emma med ett leende.

De sista tio åren har Emma haft en idé att kunna utveckla en hållbar och miljövänlig salong. Detta har hon nu kunnat förverkliga. Alla hårvårdsprodukter är naturliga. För Emma är det en hänsyn både mot kund, miljö och frisör.

Text och foto: Maria Wiberg

Rörelse i fokus på Näsåkers capoeira för barn.

Högt tempo, hög musik och högt till tak när Fightclub intar idrottshallen.

Lekfullt och svettigt då modern och historisk kampsport möts i Näsåker

På måndagar och onsdagar håller Imme Keskikangas capoeira för barn, unga och vuxna i Body Art-lokalen i Vattenfallshuset.

Capoeira är en brasiliansk kampsport som från början utövades av afrikanska slavar i Brasilien. Från att ha varit förbjuden har den spridits från Brasilien över hela världen, då fler och fler lockats till capoeirans akrobatiska och flödande rörelser, med svepande sparkar och slag, hjulningar och volter.

Immes eget intresse för capoeira började ett iskallt februari år 2000, då en brasilianare vid namn Mestre Tubarão tillsammans med sin capoeiragrupp från Sao Paolo besökte kollektivbyn Skogsnäs djupt inne i de ångermanländska skogarna. Imme var då 14 år och alla barn och ungdomar i Skogsnäs började träna capoeira. Sedan dess var han fast. Under ett sabbatsår efter högstadiet bodde han med en brasiliansk kille som också tränade capoeira. Av honom lärde han sig portugisiska och tillsammans reste de runt och höll både träningar och workshops.

– I capoeira är man helt i nuet, som om alla andra tankar försvinner. Det finns även en känsla av gemenskap och sammanhang som man får av att träna i grupp, säger Imme.

Nu håller han alltså capoeiraträning i Näsåker sedan tre år tillbaka, då han ger vidare det capoeiran gett honom. Capoeira innehåller även ett rikt brasilianskt kulturarv av

sång, musik och dans och träningarna fylls av ljudet av tamburin och portugisisk sång.

Flera rapporter visar att barn idag ofta rör på sig för lite, vilket får konsekvenser för både den fysiska och psykiska hälsan, bland annat för förmågan att koncentrera sig, balans, rörlighet och koordination. Capoeira är ett sätt att bli bekvämare i sin egen kropp, då dess konstanta rörelse ger både uthållighet och styrka. Träningen innehåller också mycket samarbete och interaktion mellan både barnen och läraren och mellan barnen. Immes träningar är roliga, både han och barnen skrattar mycket medan de blir säkrare och säkrare på sina rörelser och sin förmåga. Det är win win, säger Imme, de ger varandra energi.

– Det ger mig så mycket att se barnen bli glada över att klara något de inte trodde att de kunde.

Text och foto: Sara Eriksson

Som nyinflyttade i Näsåker var det främst en affish på anslagstavlan mitt i byn som drog till sig våra blickar: Fightclub Näsåker.

Tillhörande generationen som minns när filmen Fight Club hade biopremiär i december 1999, väckte den vårt intresse direkt. Vad var det här?

– Själva kärnan är folk som gillar kampsport, säger Ada Häggkvist Aarvåg och Niklas Blomquist, som håller kickboxningsträningen i Näsåkers skolas idrottshall varje torsdag.

Ada och Niklas startade Fightclub tillsammans med Eric Torestad och körde igång inofficiellt den 6 januari i år. Den 17 mars hölls klubbens första riktiga träning, det var ett taekwondo-riktat pass och tretton personer deltog. Sedan dess hålls kickboxningsträningarna en gång i veckan under terminerna. Den här hösten startade även Fightclub för barn och ungdomar.

Drivkraften bakom är ett stort intresse för kampsport. Ada har tränat kickboxning i fem år och Niklas har förutom boxning tränat flera andra kampsporter, främst Kung Fu och Kali. Intentionen från början var att varva kickboxningsträningar de själva höll, med att bjuda in gästtränare för olika slags kampsporter en gång i månaden. Kanske för att de inte riktigt trodde på sig själva. Den visionen finns kvar, även om träningarna de själva håller har blivit väldigt populära i Näsåker, med 42 namn på medlemslistan och 10-20 stycken som kommer på träningarna

varje vecka. Passen som hålls till peppig hiphop och reggae är i grunden hård motionsträning med kickboxningsinramning. Slag och sparkar i par med träningsmittsar, varvat med armhävningar, situps och upphopp tills deltagarna är blöta av svett och både skrattar och skriker så det ekar i skolans idrottshall.

– Det viktigaste är att alla får vara med. Ingen är i för dålig form. Alla är med på sin nivå och tar det i den takt man kan. Du tävlar bara mot dig själv, säger Ada och Niklas. Här har folk kul helt enkelt och alla slåss schysst.

Sedan kickboxningsträningarna drog igång för allmänheten görs allt ”by the book”. Kickboxningsförbundet är träningsansvarig, alla är försäkrade. Det finns ett medlemsregister och förs statistik. Tränarna efterlyser dock fler unga, tonåringar och äldre personer, pensionärer.

Text och foto: Sara Eriksson

Jan Bertil Johansson, Agneta Mattsson och Elsa Edin med medaljen..

Pokalen för segern i PROvetarna!

Även i år kommer vi att delta i julmarknaden söndag 4 december på Hembygdsgården.

Stort tack till alla!

Jag vill tacka alla er som redan valt att bli Byabladssupporter. Tack för allt stöd och engagemang. Ett stort tack även till er annonsörer som troget väljer att stötta Byabladet. Annonserna behövs verkligen! De ger både värdefull information och är viktig för vår ekonomi. Tack också till alla andra medarbetare, skribenter och fotografer.

Nästa år blir vi en gratistidning på riktigt, eftersom PostNord ska sluta med "Oadresserad direktreklam", en tjänst som vi hittills använt under många år.

Det nya avtalet innebär en del fördelar. Framför allt behöver inte tidningarna efter trycket i Sollefteå åka upp till Umeå Postterminal för sortering. En "onödig" resa runt 40 mil tur och retur för att kunna delas ut i era brevlådor. Nästa år lämnar tryckeriet Alinea in tidningarna direkt på posten i Sollefteå. Inte minst ur miljösynvinkel känns det bra.

En annan fördel är att även lantbruk och företag får tidningen i fortsättningen. Den tjänsten fanns inte med i det förra avtalet. Byabladet har

hittills distribuerats bara till "hushåll och villa".

Liksom de flesta tidningar i dag har även vi tappat annonsintäkter och fastän redaktionen jobbar gratis behövs pengar till tryck och distribution. Vi hoppas därför att du vill bli Byabladssupporter och ge en spontangåva till Byabladet.

Alla bidrag, små som stora, tas tacksamt emot på vårt **bankgiro 5015-6207**. Märk med Byabladssupporter.

Jag önskar dig en God Jul och oss alla ett gott nytt Byabladår!

Birgit Lidström

Lay out- och annonsavdelningen

Du kan även swisha in din spontangåva!

PRO-aktiviteter

PRO Ådals-Liden – Resele hade inbjudit till medlemsmöte 12 oktober och ett 20-tal medlemmar hade hörsammat inbjudan.

Ordförande Folke Lindgren hälsade välkommen och förklarade mötet för öppnat. Den föreslagna dagordningen godkändes och till justeringsperson valdes Bo Strandlund.

Elsa Edin rapporterade att man avslutat utomhussången och nu träffas i skolans gymnastiksal måndagar klockan 15:00 och spel med mjuka bollar och att man tar eget fika med sig. Jan Bertil Johansson rapporterade från bowlingen att vi har både ett herr och ett damlag som spelar i riksserien även kommande säsong. Men tyvärr bara ett lag

i halligan, tidigare Korpen. Jan Bertil rapporterade även från distriktets höstmöte i Härnösand, där han fick motta pokalen för segern i PROvetarna! Den finns i Näsåker till höstmötet 2023, om vi inte lyckas en gång till.

I vävstugan pågår frenetisk verksamhet i fyra vävstolar och två ivriga klippare som klipper så saxarna glöder. Vår avsikt är att även i år delta i julmarknaden söndag 4 december på Hembygdsgården. Hoppas på mildare väder i år. Vi har för avsikt att även i år anordna lotteri med diverse handarbeten i pris, innan Lucia.

Vi pratade nya aktiviteter, bridge, stavgång och linedans var på före-

slag. Om något av detta verkar intressant eller du är 65+ och har andra förslag på ny aktivitet är du hjärtligt välkommen att höra av dig till någon i styrelsen.

Ordförande tackade för visat intresse och avslutade mötet. Så var det dags för fika, alltid lika uppskattat. Vi avslutade dagen med ett musikquiz av och med Putte Kihl som bjöd på skönsång till eget komp på gitarr och underfundiga frågor på melodierna. Kända låtar från förr, men vem lanserade den och vad hette den? Det var en återkommande fråga.

Jan Bertil Johansson

Vi på Centrumhuset vill önska alla kunder, gäster och vänner en **God Jul & Gott Nytt År!**

Info från Räddningstjänsten

I tidigare nummer av Byabladet har vi flera gånger berättat om när vi får ny utrustning och tillhörande övningar.

I den här artikeln kommer det att handla om det utrustning som garanterat har varit med längst utan att ha förnyats. Det handlar om vår utrustning för att hantera soteld som är från slutet av 1970-talet. Vi på Räddningstjänsten känner en oro för att fler kommer att elda mer med tanke på det höga elpriset som vi har idag. Även att de som redan

eldar med ved kommer att elda felaktigt och använda sämre ved. Eller att man eldar i en skorsten som inte eldats på länge och inte genomgått någon kontroll.

En soteld innebär att sot och tjära som samlats i skorstenen fattar eld. Du kan upptäcka det genom att det hörs ett mullrande ljud och att det slår ut gnistor från skorstenen eller att det ryker in. Stäng då spjället helt så att syretillförseln minskar och larma 112. Ryker det in går du därifrån och stänger du dörren efter

dig. Att dämpa elden med en pulversläckare kan du göra om det inte ryker in och du kan göra det på ett säkert sätt.

Vårt arbetssätt när vi kommer på plats är att en brandman står uppe vid skrotstenen med en lång kätting som sätts i rörelse i hela skorstenens längd och på så vis får bort sot och tjära. Nere vid eldstaden befinner sig en annan brandman som rakar ut aska, sot och tjära som lossnat och fallit ner. Är det så illa att sot och tjära bildat ett lock i skorstenen har vi även ett spett att fästa på kättingen.

Hoppas vi ses på julmarknaden vid Brandmuseet. Vi finns där med våra fordon och de barn som vågar får göra upp en liten eld för att sedan släcka den med en fin vattendimma. Precis som vi arbetar med vår skärsläckare.

Annelie Olsson
Räddningstjänsten Höga Kusten-Ådalen

Härliga ljusa Näsåker!

Tänk om alla i byn skulle göra samma sak, samma dag och på samma tid?

Om vi alla skulle kosta på oss två marschaller var, vart vi än bor i Näsåkersområdet.

Vi tänder dem vid vår vägkant julmarknadens och luciakröningens söndag den 4 dec kl 13.

Tro, hopp och kärlek för framtiden!

Scanna QR-koden för att ta del av vår historia och hela vägen fram till där vi är idag!

Tack till alla fantastiska medarbetare, kunder & leverantörer som gjort våra första 100 år möjliga!

Varje fredag i december släpps ytterligare 4 filmer, håll utkik!

 @sjalandersakeri Själanders Åkeri AB

Orrvägen 4 kan få nya hyresgäster

Efter att ha stått tomt i mer än 4,5 år ser det ut som om hyreshuset på Orrvägen 4 kommer att få nya hyresgäster.

Fastigheten som ägs av Sollefteå kommun, kan komma att hyras ut till kommunens Individ och familjeomsorg. – Än så länge är ingenting beslutat, men det lutar åt det hållet, säger kommunens fastighetschef Joakim Edholm.

Hyreshuset har stått tomt sedan mitten av februari 2018 då kontraktet med Migrationsverket upphörde.

– Tidigare har vi funderat på försäljning, men i och med att det här behovet dök upp känns det klokare att behålla lägenheterna i kommunens ägo, säger Edholm.

Orrvägen 4 ingår i det bestånd av lägenheter som kommunen i början av 2000-talet, erhöll ekonomiskt stöd från dåvarande myndigheten Bostadsdelegationen för att ta bort från bostadsmarknaden. Enligt avtalet skulle huset endera rivas eller endast hyras ut till korttidsboende.

Ett tio-tal år senare, våren 2012 då huset inte hade några hyresgäster, inleddes diskussioner kring rivning. Något som fick Lokala Rådet i Näsåker att reagera, de föreslog kommunen att hyreshuset skulle återgå till bostadsbolaget Solatum och att lägenheterna skulle göras om till plusboende för äldre.

Orrvägen 4 ligger granne med Lissgården och innehåller två fyror, två treor och två ettor samt en hel källarvåning med tvättstuga, förråd och varmgarage.

Ansvariga tjänstemän hos kommunen uppgav då att huvudspåret fortfarande var rivning. Och att idén med plusboende inte var genomförbar eftersom trapphusen är för smala och saknar hiss. En ombyggnation skulle bli så omfattande att kostnaden inte skulle bära sig.

Istället fanns det förhoppningar om att den förestående vindkraftsutbyggnaden skulle leda till ett ökat behov av korttidsboende.

Ett år senare, i april 2013 meddelade kommunen att man skulle ta emot 400 asylsökande och att dessa skulle placeras i boenden runt om i kommunen. Hyreshuset på Orrvägen 4 skulle nu fungera som flyktingboende. De första familjerna skulle anlända i maj samma år. Kontraktsskrivandet med Migrationsverket drog dock ut på tiden, vilket innebar att de första flyktingarna inte flyttade in förrän ett år senare, den 1 juli 2014.

Kontraktet med Migrationsverket upphörde drygt 3,5 år senare, i mitten av februari 2018. Och sedan dess har hyreshuset alltså stått tomt.

Men nu kanske det snart får hyresgäster igen.

Text och foto: Åsa Hedman

I år lottas Lions lucia fram

– Det känns vettigt att införa lottning istället för den sedvanliga röstningen, säger Putte Kihl som är församlingsassistent i Ådals-Lidens församling och håller i luciarepetitionerna tillsammans med sin fru, prästen Maria Kihl.

– Det är bara att konstatera att de flesta inte tycker att det känns så kul att sitta uppe på en affisch och bli betittade, så då lottar vi istället.

Alla ungdomar som går i årskurs 6 till 9 är välkomna att vara med i luciatåget ”oavsett könstillhörighet eller könsuttryck” står det i inbjudan till luciaträningen.

– Att alla är välkomna är egentligen inget nytt, så har det varit sen tjugo år tillbaka, vi har bara förtydligat det ännu mera i år, förklarar Putte.

– Om en kille vill vara lucia eller en tjej vill vara stjärngosse är det fritt fram, det viktigaste är att själva traditionen med sångerna och kröningen i kyrkan bevaras, säger han.

Luciaträningen började i mitten av oktober och själva kröningen äger rum i kyrkan andra advent, den 4:e december.

Text: Åsa Hedman

Fritidsgården i Näsåker för 36 år sedan

Hjälpen kommer fram
– mat, medicin, kläder, läkarvård
Röda korset/giro 900800-4

Måndag 20 januari 1986

Fram med tamparna i dagsljuset!
Plocka fram och spänn ihop bältestamparna i bilens baksäte. Då kommer du ihåg den nästa gång du bjuder någon på skjut. För, som du vet, alla platser i bilen är lika farliga utan bilbälte.

Populär ny premiär för Näsåkers-barn
NÄSÅKER (VA) På premiär för ungdomens "fikaträff" i baren på badhuset i Näsåker. Det är föräldraföreningen i samarbete med glesbygdskommittén som änyo startat verksamheten. Så varje fredagskväll mellan klockan 18–20 håller det något i baren.

– Meningen är att när ungdomarna varit i badet skall de kunna samlas i baren, ta en drink, varm korv eller använda de olika spel som finns tillgängliga i lokalen, säger Gudrun Svensson, en av mammorna som var med första kvällen. Hon fortsätter:
– Det är ett och ett halvt år sedan vi slutade en tidigare liknande verksamhet och vi tyckte inom Hem & Skola att det skulle vara värt att pröva igen.

Föräldrarna ställer upp
– Vi har gått ut med listor till barnens föräldrar klassvis och det

Johannes Nilsson, Linda Humlesjö och Sandra Svensson har det mysigt i bärsoffan efter badet på säsongens första fikaträff.

har slagit väl ut. Meningen är att föräldrarna skall ställa upp och sköta verksamheten. De får teckna sig för fredagskvällar som passar dem.

Premiären var också lyckad. 35 ungdomar i skolledern passade på att besöka fiket innan de gick hem efter badet i bassängen. Alla som var där tycktes trivas med aktiviteten och det är bara att hoppas att de fortsätter nu när man vill göra något.

– Lokalen svarar kommunen för och det som serveras är till självkostnadspris. Det är inte me-

ningen att någon skall tjäna på detta. Vi gör det bara för att ungdomarna skall ha någonstans att ta vägen på fredagskvällen, säger Gudrun Svensson.

Gudrun Svensson berättar att man också inom kommittén diskuterat olika aktiviteter i samband med sportlovsveckan, men några beslut har ännu inte fattats. Sportlovet infaller i början av mars. Det var förutom Gudrun Svensson, Britt-Marie Eklund och Elisabet Humlesjö som stod för juljansen första kvällen.

Ett urklipp inskickat av Elisabet Humlesjö.

Thermia
PUMPA I INOM VÄRMEPUMPAR

Atlas
– värmepumpen för dig som bara nöjer dig med det bästa

Med vår nya bergvärmepump Atlas har vi inte kompromissat med något – det är perfektion i varje detalj. Konstruerad med den senaste tekniken och utrustad med de modernaste funktionerna är Atlas den idag tystaste och mest effektiva värmepumpen på marknaden (SCOP 6,15 och upp till 545 liter varmvatten!). En bergvärmepump för dig som vill ha det bästa, helt enkelt.

thermia.se/atlas

ENGSTRÖMS RÖR AB
NÄSÅKER
0622 - 100 57 070 - 370 45 10

Alla lagen samlade vid fotbollsavslutningen på Lissvallen i Näsåker. Foto: Annelie Olsson.

Säsongen är över

Vilken fantastisk fotbollssäsong vi har haft i år! Totalt har 44 barn varit med och spelat.

De yngre lagen som spelar tremanna och femmanna har även i höst spelat i kvartersen. Flickorna som spelar i Ådalsliden/Resele klev inför höstens omgång upp en division för att få tuffare motstånd vilket resulterade i jämnare, mer spännande och utvecklande matcher. Pojkarna som spelar för Resele/Ådalsliden fortsatte säsongen i samma division då de hamnade på rätt nivå redan från början.

Ju äldre barnen blir desto fler spelare är det på fotbollsplanen och vi kan bara konstatera efter årets säsong att samarbetet med Resele blev klockrent på alla sätt.

Eventuellt kommer vi att påbörja samarbetet ännu lägre ner i åldrarna till nästa säsong.

Vi har fått otroligt mycket beröm av våra gästande lag främst gällande vår fina och välskötta fotbollsplan. Vi ser fram emot en lika härlig fotbollssäsong 2023 och vi vill härmed passa på att tacka alla företag som hjälper oss med stort som smått. Ett varmt tack till alla föräldrar som ställer upp på fixardag, kiosk och städning vid våra hemmamatcher och skjutsning på bortamatcher. Tack till våra rättvisa domare, en viktig kugge får att få matcher med mycket spelglädje.

Styrelsen fotbollssektionen, Ådalsliden SK

Tankar kring miljön

Ordningsstadgan säger; § 2 Tomgångskörning.

”Inom kommunen får motor i stillastående motordrivnet fordon hållas igång utomhus högst en minut. Undantag: – Om motor måste hållas igång för att bromsar eller andra anordningar ska fungera, dock inte anordningar för uppvärmning – Om fordonet befinner sig i trafikkö – Om förhållandena är sådana att föraren är tvingad att stanna fordonet”.

Det är dessutom olagligt att lämna fordon med nyckel

i och/eller motorn igång. Man kan alltså göra sig skyldig till två brott samtidigt.

Ganska enkla och lättförståeliga regler, tycker jag. Ändå ser jag ofta bilar utanför COOP i Näsåker och utanför skolan, som låter motorerna stå på när man handlar. Till och med föräldrar som lämnar och hämtar sina barn på fritids/skola gör så här. Det är väl barnens luftmiljö vi borde tänka på i första hand?

Gnällspiken

Ge bort en prenumeration

Sätt in 200 kronor för fyra nummer (ett år) på

BG 5015-6207

Glöm inte att skriva namn och adress på den som Byabladet ska skickas till.

Lia Bil- & Däckservice AB

Vi säljer

TOTAL Nordic – högkvalitativa oljor till rätt pris!

Vi säljer och monterar de flesta däckfabrikat på marknaden – Hankook, Michelin, Sailun, Nokian med mera – till mycket konkurrenskraftiga priser.

Återförsäljare för Olssons i Ellös, reservdelar och filter till traktorer – snabba leveranser!

Välkommen!

Hamptjärnsvägen 18, Näsåker • 070 640 54 02

TIMMERHANTVERK & BYGGNADSVÅRD
i Ådalsliden

BYTEN AV STOCKAR - HÖJNING OCH UPPRÄTNING AV BYGGNADER
RENOVERINGAR - NYTIMRINGAR - BYGGNADSSNICKERIER

10% NÄSÅKERS-RABATT

KONTAKTA OSS
ROBERT JOHANSSON 070-627 83 58
DANIEL RUTSCHMAN 076-112 88 26
DANIEL LARSSON 076-838 12 88
TIMMERMANNEN@YAHOO.COM

Brandmannas Brandskola

I samband med Åsmons Veteranbilsrally i juni höll Brandmannas Brandskola i barnens aktiviteter på Kägelvallen i Åsmon. Det fanns tre olika banor och man fick köra dem så många gånger man ville.

När barnen kände sig nöjda med sin insats kunde de hämta ut en fikabiljett som kunde lösas in vid mat- och fikaserveringen på Kägelvallen.

Annelie Olsson, Näsåkers Brandmannaklubb
Foto: Annelie Olsson

Vincent Ek fick med sig vattnet genom den trånga tunneln.

Vincent Ek kände igen alla föremål.

Uppdrag 1 - Utrymning

Du befinner dig nu i en rökfylld byggnad. För att ta dig ut måste du krypa under röken (för dagen så är röken snitslarna). För att öka utmaningen ska du släpa med dig en plastlåda fylld med vatten. Målet är att hålla sig under röken och samtidigt spilla ut så lite vatten som möjligt.

Uppdrag 2 - Rökdykning

- ✓ Sätt på dig förtäckta slalomglasögon.
- ✓ Följ repet.
- ✓ Längs repet finns påsar fastknutna. Känn efter vad det är för föremål i påsen.
- ✓ Memorera föremål och i vilken ordning de är.
- ✓ I slutet av repet finns ett gosedjur som du "räddar" och då är uppdraget slutfört.

Uppdrag 3 - Sökupdrag

Efter en trafikolycka har två kompisar försvunnit från olycksplatsen. Ditt uppdrag är att leta efter dem. Följ snitslarna som hänger i träden tills de tar slut. Spana hela tiden ut i skogen för att kunna se dem. När du sett båda rapporterar du vad du har sett till oss. Därefter fattar vi tillsammans beslut om åtgärd. Försök inte hämta dem ensam.

Det är advent...

FÖRSTA ADVENT

11.00 **Adventsmässa** Ådals-Lidens kyrka
11.00 **Adventsmässa** Resele kyrka

ONS 30/11

18.30 **Allsångsafton** Resele församlingshem
Lage Sjöberg med flera.

MÅN 12/12

18.30 **Crescendos julmusikcafé**
Ådals-Lidens församlingshem

Blir det någon julotta? När serveras Prostens julgröt?

Hör av dig till Kristina 0620-835 17 och få decembers program hemskickat via e-post eller vanlig postgång, helt gratis!

TOR 15/12

18.30 **Julkonsert** Resele kyrka
Klas Norberg, Örjan Abrahamsson
Pär-Åke Stockberg, fri entré

LÖR 17/12

19.00 **Folksånger i juletid** Ådals-Lidens kyrka
Ulrika Bodén, Daniel Ek och Crescendo.
Entré 100 kr, samarrangemang med Urkult.

MER INFORMATION
OCH KONTAKTUPPGIFTER
TILL ANSTÄLLDA
HITTAR DU HÄR!

Svenska kyrkan

0620-835 00
SVENSKAKYRKAN.SE/SOLLEFTEA
FACEBOOK & INSTAGRAM @SVENSKAKYRKANSOLLEFTEA

Hjärtats Qigong

Friskvård för själ och kropp

Terminsträning:

Måndagar kl 19-20.15 på
Kvinnominnemuseet, Näsåker.

Alltid gratis prova på för nya

För bokning och info messa:
076-1728960

Varmt välkommen

Isis Frideborgsdotter

www.hjartatsqigong.se

Görans Schakt AB

Utför:

Schakt- och Planeringsarbeten
Lastning - Grävning
Gallring -
Skogsavverkning
Transporter -
Leveranser av sand
och grus

Tel. 0622-101 77

Telefon/fax: 101 78

Verkstad, Åsmon: 301 13

Mobil: 0731 82 19 45, 070 685 57 59

Näsåker

SKYLTFÖNSTER

Den här annonsen är
50 x 70 mm
och läses av 96% av
Näsåkers- och Reselebor

Vill ditt företag / förening
synas här?

Ring: 0727 22 11 20

Salongen

för hår & själ

Julens högtid nalkas och ett flertal klappar kan du köpa här i Näsåker.

Förslagsvis ett presentkort, örhängen, schampo eller balsam, hårspray, ett schysst vax. Jag hjälper dig att välja.

Salongens öppettider är begränsade eftersom jag är sjukskriven på 50% just nu. Men jag ser fram emot att få träffa er under adventstiden och de krispiga januardagarna.

Önskar er alla en trivsamt vinter och många soliga dagar framöver.
Marie

Lärkvägen 2B, Näsåker • 0622-102 02 • salongenshemsida@gmail.com

Söndag 4 december, kl 13-17

Hembygdsgården och
Brandmannamuseet, Näsåker

Tack
alla kunder och
samarbetspartners
för 2022

SVENSKA
SKOGSPLANTOR

JPs Radiokaka

Min farmor serverade den här kakan vid juletid, det var mycket festligt då hon bjöd på just Radiokaka. God Jul och ett fantastiskt 2023 önskar jag och min familj er alla.

Ingredienser:

- 200 g kokosfett
- 200 g mörk blockchoklad
- 2 ägg
- 3 dl florsocker
- 20 kex, typ mariekex

Gör så här:

Smält kokosfett och choklad i ett vattenbad.
 Vispa ägg och florsocker pösigt.
 Tillsätt äggblandningen försiktigt i den något avsvalnade chokladsmeten.
 Klä en avlång form, ca 1 1/2 liter, med smörpapper. Bred ut ett lager chokladsmet i botten. Varva sedan kex och smet. Avsluta med smet.
 Låt stelna i kyl över natten.
 Passar utmärkt såväl som dessert efter en god middag som för den chokladsugne.
 Servera kaffe eller en rökig whisky till så blir det en riktig höjare!

Näsåkers Badhus, Bibliotek och Medborgarkontor

Jultider	Badhuset	Bibblan /Medborgarkontoret
Fred 23/12	16-19	Måndagar 10-16
Månd 26/12	Stängt	Tisdagar 10-20
Fred 30/12	16-19	Onsd-fred 10-16
Torsd 5/1	Motionssim utgår	Månd 26/12 Stängt
Torsd 5/1	16-19	Torsd 5/1 10-13
Fred 6/1	Stängt	Fred 6/1 Stängt

Simhallen stänger en halvtimme före öppettidens slut.
 Sista insläpp en timme före öppettidens slut.

Vi önskar alla en God Jul & Gott Nytt År!

Badhuset: 0622-68 30 20, 073-275 18 43
 Medborgarkontoret/biblioteket: 0622-68 30 00 • Storgatan 4, Näsåker

Sanningar och sägner i Ådalsliden
 Stormän, fattigfolk och särlingar

Säljs på Macken **100:-**

Paul Lundins Minnesfond

Luciafirande i Näsåker
 - Söndag 4 december -

Varmt välkommen att fira det traditionella Luciafirandet. Kröning av Näsåkers Lucia i kyrkan kl 18.

Välkommen att köpa Lions kolbullar på Julmarknaden vid Brandmanna

Tack...
 ...för min fantastiska överraskningsfest som ni ordnade till min 40 års dag!

Tack för superfina uppträdande under kvällen, för er värme och kärlek. För de minnen som jag nu har och sist men inte minst tack till alla för den enorma presenten ni samlat ihop till.

Marie Lundin

Hos oss får du kompetens, valfrihet och omtanke
Välkommen!

NipOptik.

Telefon: 0620 - 175 75
 Centrumplan 7 • Sollefteå
 Ramsele: 073 821 75 75
 www.nipoptik.se

Paul Lundins Minnesfond
 Vackra minnesblad vid begravning eller bemerkelsedagar

BG: 5508-1350
 Kontakta Ingelas Café 0622-105 10

SKYLTFÖNSTER

Den här annonsen är 50 x 70 mm och läses av 96% av Näsåkers- och Reselebor

Vill ditt företag / förening synas här?
 Ring: 0727 22 11 20

Vi har hyllorna fulla med bra att ha grejor för hus, hem och bil!

Närproducerade rökta delikatesser från Gradins Rökeri, som lax, sik, öring, skinka, karré, korvar med mera!

Livsmedel, mer KRAV och veg
Biltillbehör, kem och olja
även 20–25 liters dunkar
Tvätthall och verkstad
för uthyrning per timme
Kioskvaror, glass, korv och fika
Presenter och presentkort
Gasol från Primagaz
Batteribyten klockor

Extrapris på lördagsgodis 6.90/hg
(ord pris 8.90 hg)

Kaffe, te, choklad, caffe latte, espresso, **10:-** /koppen
cappuccino, wiener melange

Delicatoboll (originalet) mazariner, **10:-** /st
wienerbröd, bullar

IVT Center

Hos oss hittar du marknadens enda Svanenmärkta värmepumpar. EU-certifierad utbildning inom värmepumpsinstallationer.

Sture: 070 649 39 81 • Illern: 070 284 91 11
Albin: 070 335 16 03

Vi säljer fiskekort!

Stort utbud av
fisketillbehör

Öppet alla dagar till minst 21.00, ofta längre. Viss flex. Ring gärna och kolla.
Tel. 0622-101 70 • www.sturesror.com

IVT
CENTER

STURES RÖR
0622-101 80, 0622-101 86, 070-649 39 81

QSTAR